

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У КОНТЕКСТІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Ільїна Олена Олексіївна

кандидат педагогічних наук, викладач кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту, Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

м. Харків, ilinahelen@ukr.net

Прокопенко-Дубова Діана Юрїївна

студентка Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

м. Харків, dinayolova@gmail.com

Близько десяти років Україна активно бориться за право стати членом Європейського союзу і підтвердженням цього є стрімке залучення європейських ідеологій, стандартів та структур. Система підготовки фахівців, в тому числі й освітян не стала винятком.

Реалії сьогодення такі, що сучасний учитель повинен володіти інформаційно-комунікаційними технологіями та педагогічно виважено і методично вмотивовано використовувати їх у професійній діяльності. Ці вимоги зумовлені тим, що на розвиток фахових якостей учителя в сучасних умовах впливає процес інформатизації системи освіти й упровадження нових інформаційних технологій в освітній процес.

Система освіти в Україні давно вимагає перегляду, адже стара система є пережитком і не є ефективною в рамках швидкого розвинення науки та техніки. Тому «Нова українська школа» вимагає перегляду шляхів підготовки майбутніх учителів початкової школи з урахуванням розбудови старшої профільної школи та потреб сучасного ринку праці у фахівцях, які мають вже сформовані загальні та фахові компетенції.

З того часу, як відбувся інтеграція вищої національної освіти щодо стандартів освітнього процесу Європи та запровадження компетентнісного підходу створили необхідність якісного оновлення теорії та практики підготовки майбутніх вчителів початкових класів. Слід зазначити, що провідні ідеї з

приводу по-етапної підготовки фахівців, що надають можливість переосмислити орієнтири та параметри підготовки майбутніх учителів, були сформовані на положеннях таких нормативно-правових джерел, як: ЗУ «Про освіту» (2017), ЗУ «Про вищу освіту» (2014), Галузева концепція розвитку неперервної педагогічної освіти (2013), Концепція розвитку освіти України на період 2015 – 2025 рр. (2014), Указ Президента України «Про національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» (2013), проєкт Концепції розвитку педагогічної освіти (2017).

Проблематиці вивчення аспектів фаховості у підготовці майбутніх учителів було приділено масу наукових праць. Серед таких автори: Зязюна І., Кременя В., Ничкало Н. Змістовим та організаційним аспектам підготовки майбутніх педагогів до виховної роботи на практиці присвятили свої наукові надбання автори: Абдуліна О., Загрязкіна Н., Козія М., Шулдик Г.

Попри досить велику кількість наукових розробок та доповідей в рамках обраного для дослідження питання, все ж вивченню особливостей формування професійної підготовки майбутніх вчителів в умовах реформування початкової школи в контексті НУШ та нового Професійного стандарту вчителя, зокрема запровадження сучасних інноваційно-гуманістичних методів навчання в ЗВО, потребує подальших досліджень [1].

Для швидкого реформування системи освіти для майбутніх вчителів, при участі провідних освітян країни, із погодженням з Профспілкою працівників освіти і науки України та із урахуванням Концепції НУШ разом із Інститутами НАПН України та Державного стандарту початкової освіти було розроблено новий Професійний стандарт учителя за професійними напрямками «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» [2].

Новостворений стандарт учителя є втіленням сучаснішого підходу до переліку загальних та професійних компетентностей учителя. Так, до переліку

загальних компетентностей увійшли громадянська, соціальна, культурна, лідерська та підприємницька [3, с.21].

Державний стандарт початкової освіти дає орієнтири молодим учителям визначатись із власним професійним розвитком, а також запобігає ризикам необ'єктивного оцінювання професійних компетентностей вчителів під час їхньої атестації, сертифікації та аудиту закладу ЗСО зі сторони Державної служби якості освіти [4, с.65].

Таким чином, спираючись на досягнення сучасної педагогічної науки та рекомендацій МОН України, створення Початкових стандартів учителя мають на меті організувати таку професійну підготовку вчителя, яка дозволить йому самому розв'язувати проблеми побудови початкового курсу із використанням найсильніших сторін усіх пропонованих сьогодні засобів. Здійснена таким чином організація підготовки майбутніх учителів початкової школи базується на використанні варіативного забезпечення і сприяє формуванню навичок людини XXI століття, озброєної фундаментальними теоретичними знаннями, передовими педагогічними технологіями та здатної використовувати їх як інструмент навчання, виховання й усебічного розвитку школярів.

Список використаної літератури

1. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736 від 23.12.2020. URL: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Nakaz_2736.pdf
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : бібліотека з освітньої політики / під заг. ред. О. В. Овчарук. К. : «К.І.С.», 2004. 112 с.
3. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої освіти / Міністерство освіти і науки України. 2016. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
4. Державний стандарт початкової освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennyaderzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>